

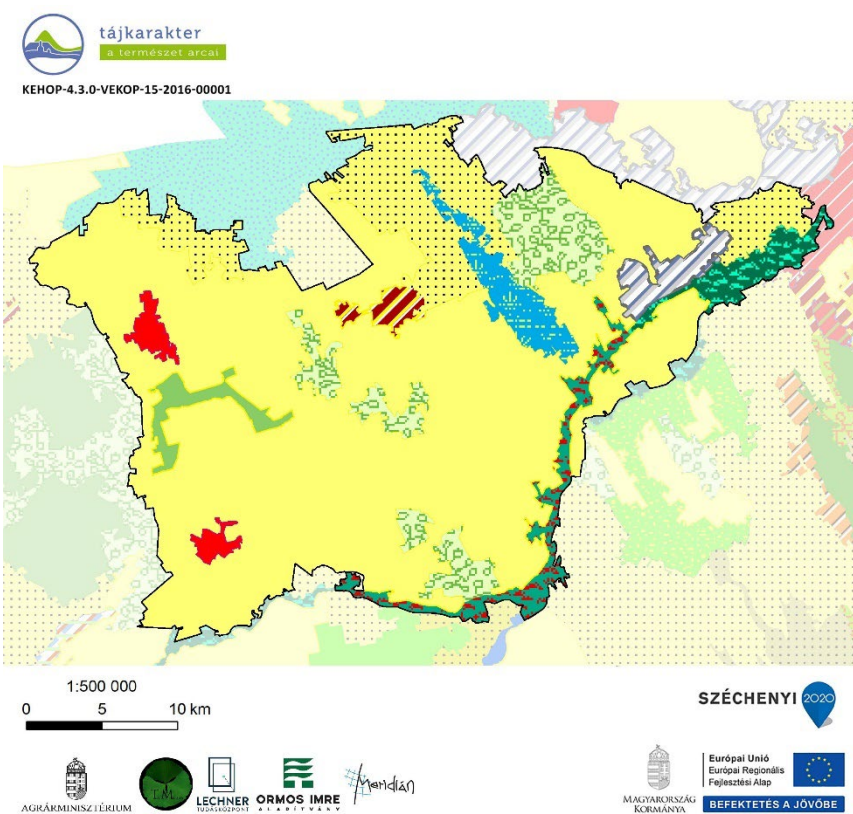
DUNA-RÁBA-MEDENCE

206. RÁBAKÖZ TÁJKARAKTER-TERÜLET

A Rábaköz tájkarakter-terület a Kisalföld központi, gyenge lefolyású süllyedékterülete. A földrajzi nevezéktan Kapuvári- és Csornai-síkra bontja, ma mindkettőt az intenzív szántóföldi hasznosítás jellemzi. A belakottság, az emberi tevékenységek általi bolygatottság erősebb az átlagosnál, a természetközeli területek előfordulása ritka. Területe 977,9 km².

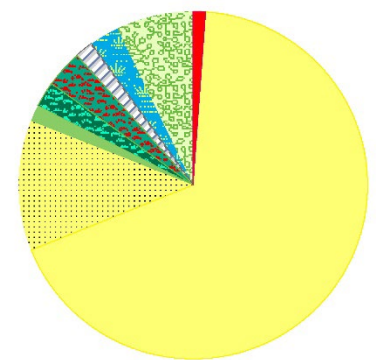

A Rábaköz tájkarakter-területen előforduló tájkarakter-típusok

- Agglomerálódó települési táj síkságon
- Erdő-vízdomináns folyótáj
- Erdő-vízdomináns folyótáj ártérperemi településekkel
- Erdődomináns, jellemzően homogén, hullámos síksági és csatlakozó dombsági táj
- Szántódomináns, homogén síksági táj
- Szántódomináns, mozaikos síksági táj
- Települési táj síkságon
- Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel
- Változatos felszínborítású síksági táj
- Vízdomináns mozaikos síksági táj

Tájkarakter-típusok	Össz-terület (km ²)	Terület-arány (%)	Folt-szám	Átlagos foltméret (km ²)	Szórás (km ²)
Rábaköz	977,89	100,00%	18	54,33	139,36
Agglomerálódó települési táj síkságon	9,16	0,94%	1	9,16	0,00
Települési táj síkságon	10,97	1,12%	2	5,49	1,20
Szántódomináns, homogén síksági táj	656,41	67,13%	2	328,21	296,52
Szántódomináns, mozaikos síksági táj	117,18	11,98%	3	39,06	27,10
Erdődomináns, jellemzően homogén, hullámos síksági és csatlakozó dombsági táj	15,07	1,54%	1	15,07	0,00
Erdő-vízdomináns folyótáj	23,31	2,38%	1	23,31	0,00
Erdő-vízdomináns folyótáj ártérperemi településekkel	33,33	3,41%	1	33,33	0,00
Változatos felszínborítású folyótáj ártérperemi településekkel	16,45	1,68%	1	16,45	0,00
Vízdomináns mozaikos síksági táj	26,47	2,71%	1	26,47	0,00
Változatos felszínborítású síksági táj	69,54	7,11%	5	13,91	11,59

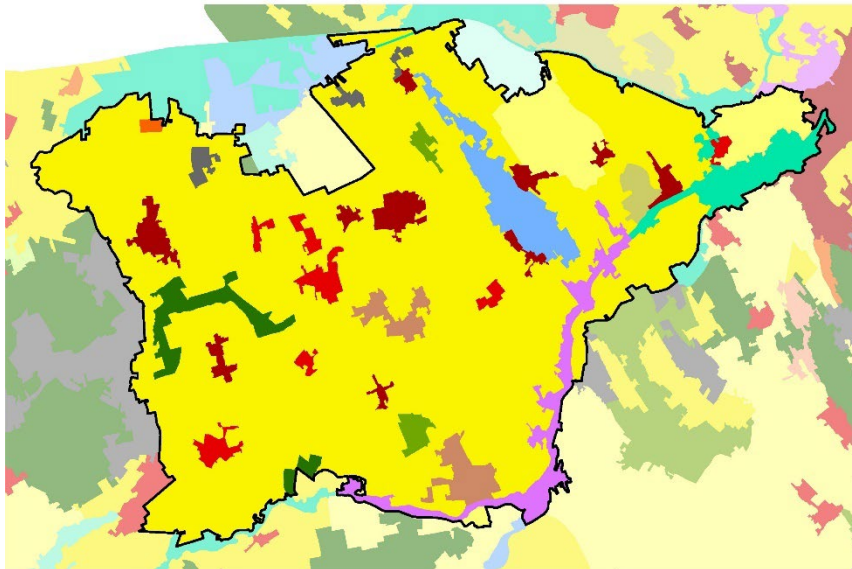

A RÁBA-VÖLGY TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

I/1. Domborzat

A táj domináns domborzati típusa a tagolatlan síkság, amelynek területi aránya 50%. Emellett jelentős még az enyhén tagolt alacsony síkság ez főképp a táj északi részén fordul elő. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/1. térkép)

I/2. Komplex felszínborítás-típusok

- 1000 - Településdomináns homogén
- 1001 - Településdomináns mozaikos
- 1251 - Település-agrár-erdőmozaik
- 1561 - Település-erdő-vízmozaik
- 2000 - Szántódomináns homogén
- 2001 - Szántódomináns mozaikos
- 2501 - Szántó-erdőmozaik
- 3001 - Kertdomináns jellemzően mozaikos
- 5000 - Erdődomináns homogén
- 5001 - Erdődomináns mozaikos
- 5601 - Erdő-vízmozaik
- 6001 - Vízdomináns mozaikos
- 7001 - Dominancia nélküli

1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/2. térkép)

TERMÉSZETI JELLEMZŐK

II/1. Éghajlati körzetek

A tájkarakter terület teljes egésze mérsékelt meleg-száraz éghajlati körzetbe tartozik. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/1. térkép)

II/2. Tengerszint feletti magasság

A tengerszint feletti magasság a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző magassági értékek leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/2. térkép)

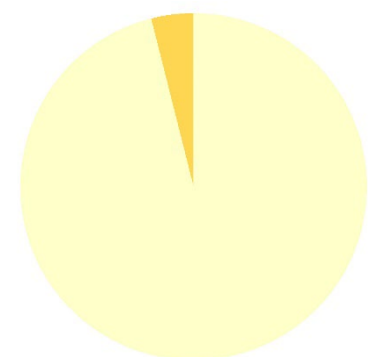
II/3. Relief

A relief a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző felszín-mozgalmassági jellemzők leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/3. térkép)

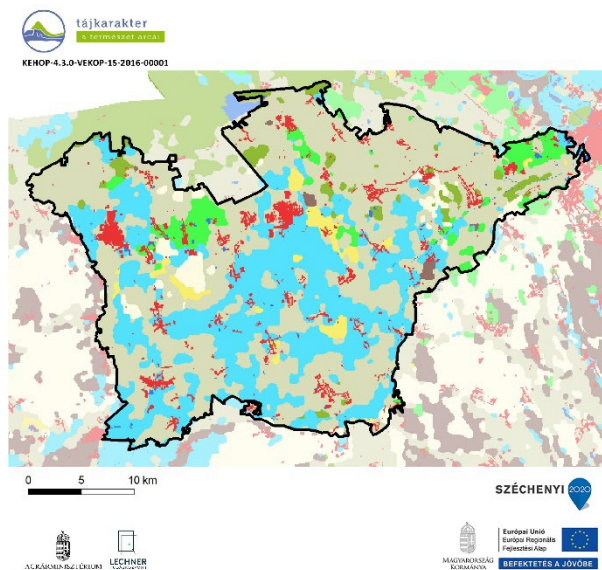
II/4. Alapkőzet

A Rábaköz szinte teljes területét alluviális üledék borítja. Lössös üledék csak kisebb foltokban található a táj területén, aránya még az 5%-ot sem éri el. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/4. térkép)

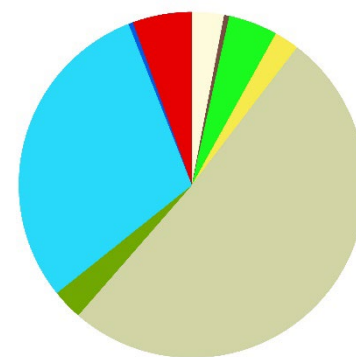
Kőzet név	Területarány (%)
Rába-völgy	100,00%
glaciális és alluviális üledék	66,57%
lössös üledék	33,43%

II/5. Talajtípusok

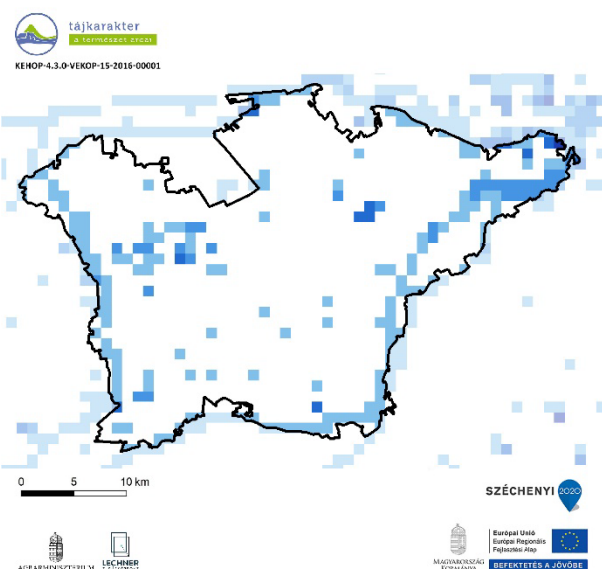

Talajtípus	Területarány (%)
Rábaköz	100,00%
Réti talajok	51,03%
Öntés és lejtőhordalék talajok	29,79%
Beépített terület	5,53%
Csernozjom talajok	4,59%
Váztalajok	2,99%
Láptalajok	2,84%
Szikes talajok	2,33%
Barna erdőtalajok	0,48%
Nyílt vízfelszín	0,43%

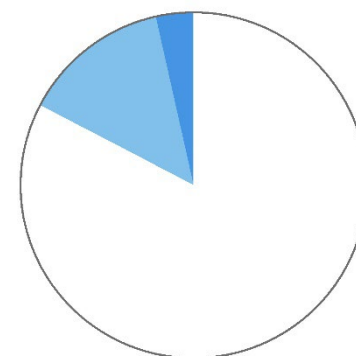

A terület talajtakarója változatos és mozaikos. Ugyanakkor a meghatározó főtípusok a réti- és öntéstalajok. Ezek együtt a terület négyötöd részét borítják. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/5. térkép)

II/6. Felszíni vizek területaránya

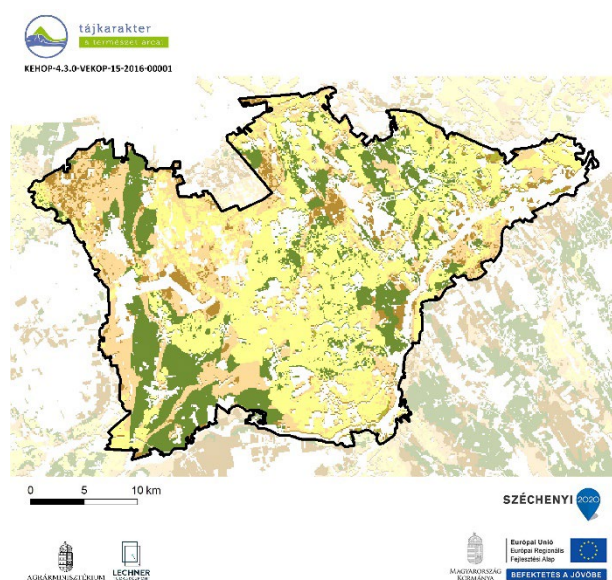

Felszíni vizek területaránya	Területarány (%)
Rábaköz	
0-1% - nincs, elenyésző	81,88%
1-5% - alacsony	13,72%
5-10% - közepes	3,48%
10-20% - magas	0,82%
20-50% - nagyon magas	0,10%

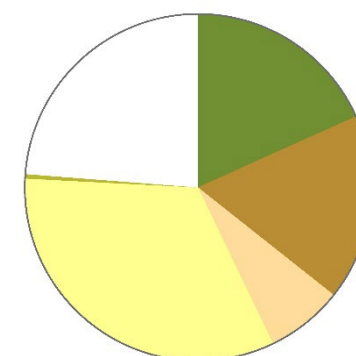

A felszíni vizek aránya a tájban átlagos, 0,009 km²/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/6. térkép)

II/7. Ökotípusos földhasználat

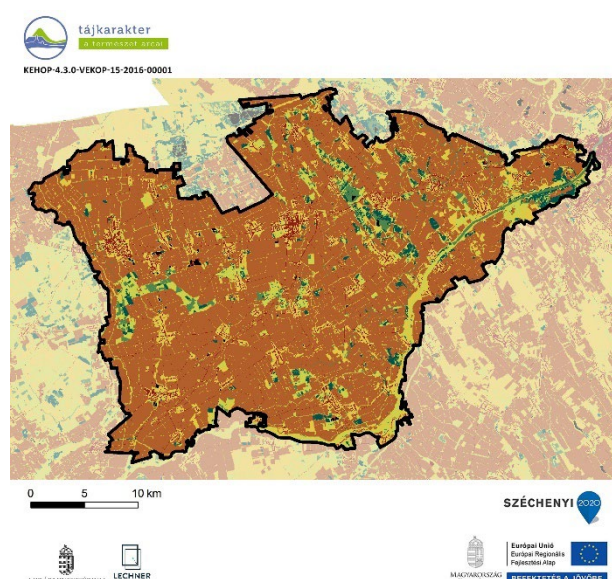

Ökotípusos földhasználat	Területarány (%)
Rábaköz	76,24%
kiváló termőhelyi adottságú szántó	32,97%
kiváló termőhelyi adottságú, környezetileg érzékeny szántó	0,41%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	17,37%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	7,21%
erdőtelepítésre javasolt terület	18,29%

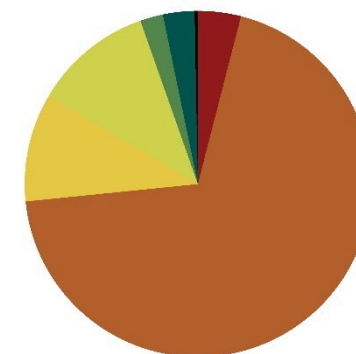

Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének 18 %-án erdőtelepítésre javasolt, a terület mintegy 7 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt. Ugyanakkor jelentős a kiváló- és jó termőhelyi adottságú szántóterületek kiterjedése (33%) is. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/7. térkép)

II/8. Ökológiai állapot

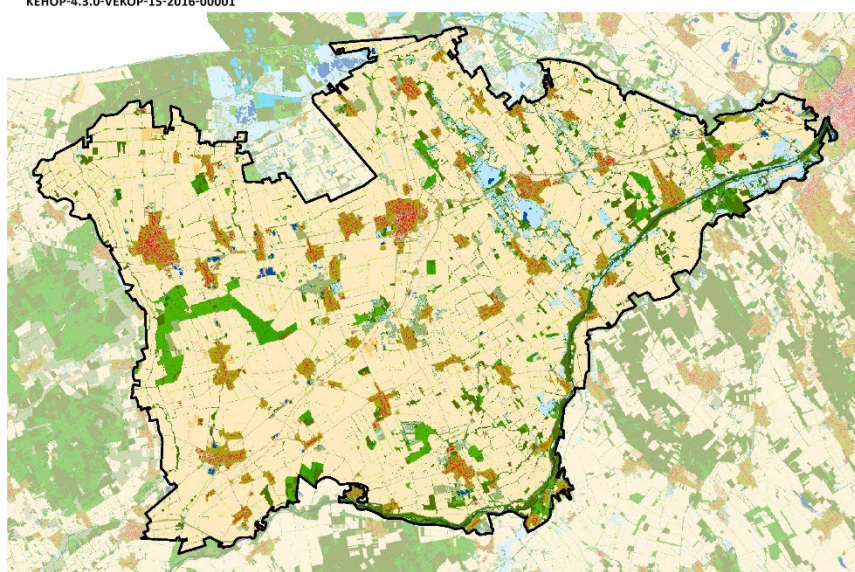
Ökológiai állapot	Területarány (%)
Rábaköz	
Mesterséges felszín	4,0
Rossz ökológiai állapot	69,4
Kedvezőtlen ökológiai állapot	10,1
Közepes ökológiai állapot	11,1
Jó ökológiai állapot	2,1
Kiváló ökológiai állapot	2,9
Adathiány	0,3

A Rábaköz tájkarakter-területen kiugróan magas a rossz állapotú területek (70%) aránya, a kedvezőtlen (10%) és a közepes állapotú (11%) területek aránya alacsony, a beépített területek, a jó állapotú és a kiváló állapotú területek aránya 10% alatt. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/8. térkép)

FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép (2. szint)

11 : Épületek	41 : Többletvízhatástól független (TVFLN) erdők
12 : Utak és vasutak	42 : Természetesebb galériaerdők
13 : Egyéb burkolt vagy burkolatlan mesterséges felületek	43 : Egyéb vízhatás alatt álló (TVHA) erdők
14 : Zöldfelületek mesterséges környezetben	44 : Idegenhonos fajok dominálta erdők, faültetvények
21 : Szántóföldek	45 : Erdőként nyilvántartott faállomány nélküli, vagy felújítás alatt álló területek
22 : Állandó kultúrák	46 : Máshová nem besorolható fás száru növényzet
23 : Komplex területek	51 : Lágyszárú dominanciájú vizes élőhelyek
31 : Homoki gyepek	52 : Fás száru dominanciájú vizes élőhelyek
32 : Szikes és szikesedésre hajlamos gyepek	61 : Állóvizek
33 : Sziklakibúvásokkal tarkított gyepek	62 : Vízfolyások
34 : Zárt gyepek kötött talajon vagy domb és hegyvidéken	
35 : Máshová nem besorolható lágyszárú növényzet	

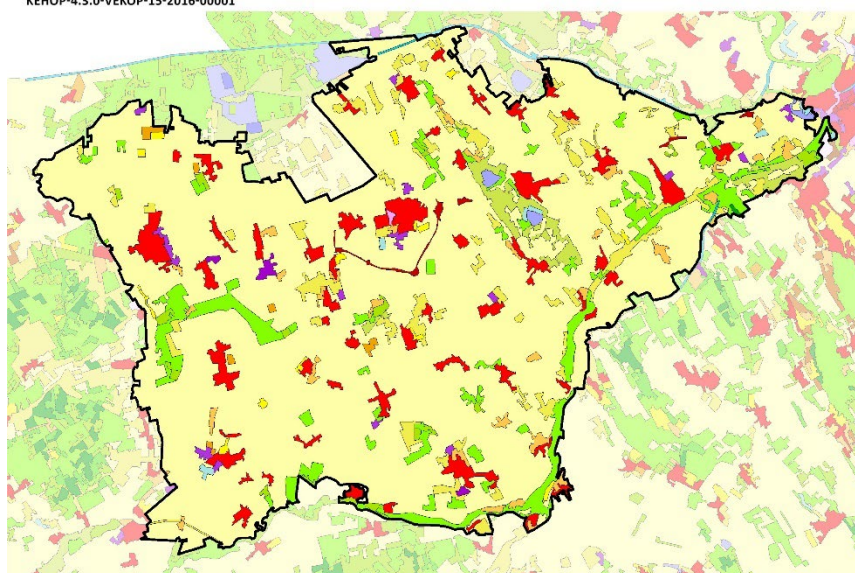
1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/9. térkép)

II/10. CORINE felszínborítás

Összefüggő településszerkezet	Gyümölcsösök, bogyósok
Nem összefüggő településszerkezet	Rét, legelő
Ipari vagy kereskedelmi területek	Komplex művelési szerkezet
Út- és vasúthálózat és csatlakozó területek	Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes növényzettel
Kikötők	Lomlevelű erdők
Repülőterek	Tűlevelű erdők
Nyersanyag kitermelés	Vegyes erdők
Lerakóhelyek, meddőhányók	Természetes gyepek, természetközeli rétek
Építési munkahelyek	Átmeneti erdős-cserjés területek
Városi zöldterületek	Ritkás növényzet
Sport-, szabadidő- és üdülőterületek	Szárazföldi mocsarak
Nem öntözött szántóföldek	Tőzeglápok
Rizsföldek	Folyóvizek, vízi utak
Szőlők	Állóvizek

1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

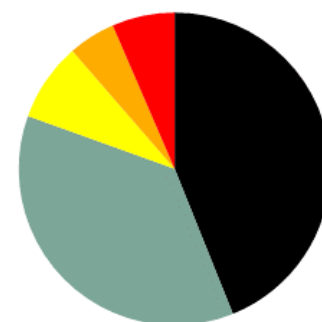
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/10. térkép)

II/11. Felszínborítás-átalakulás típusok

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/11. térkép)

Felszínborítás stabilitás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Rábaköz	246	100,00%
1 - Stabil	108	43,90%
2 - Kvázi stabil	90	36,59%
3 - Lépcsőzetes	20	8,13%
4 - Ciklikus	12	4,88%
5 - Dinamikus	16	6,50%

II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/12. térkép)

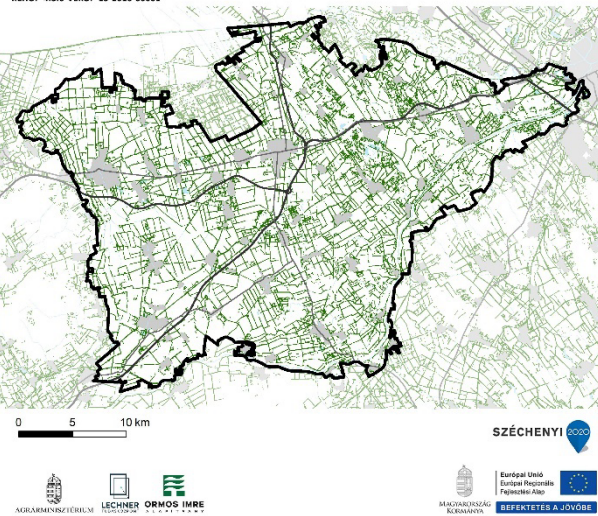
Felszínborítás átalakulás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Rábaköz	246	100,00%
1 - Változatlan terület	122	49,59%
2 - Településnövekedés	10	4,07%
3 - Extenzifikáció	7	2,85%
4 - Intenzifikáció	93	37,80%
5 - Dinamikus terület	14	5,69%

II/13.-16. Stabil felszínborítású területek (stabil településterület, stabil szántó-, kert-, szőlőterület, stabil erdőterület, stabil gyepterület és vízfelszín)

(Az indikátorok országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/13.-16. térkép)

II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége

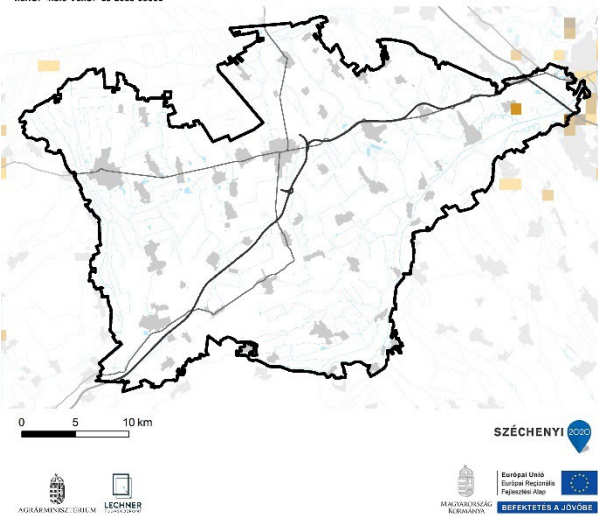

ZÖLD VONALAS ELEMÉK SŰRŰSÉGE

- Zöld vonalas elem
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Belterület
- Vízgazdálkodási térség (OTrT)

Zöld vonalas elemekben gazdag terület. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/17. térkép)

II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018)

Beépítettség növekedése (1990-2018)	Területarány (%)
Rábaköz	
0%	99,84%
1-6%	0,00%
6-10%	0,10%
10-20%	0,05%

1990-2018 között a területen új települési területek kialakulása nem volt jellemző. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/18. térkép)

II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban magas, 0,49 km/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/19. térkép)

Közlekedési hálózat sűrűsége	Területarány (%)
Rábaköz	
0-0,44 km/km ²	69,70%
0,44-1,56 km/km ²	21,39%
1,56-9,44 km/km ²	8,90%

II/20. Roncstól területek aránya (külfertéses bánya, hulladéklerakó)

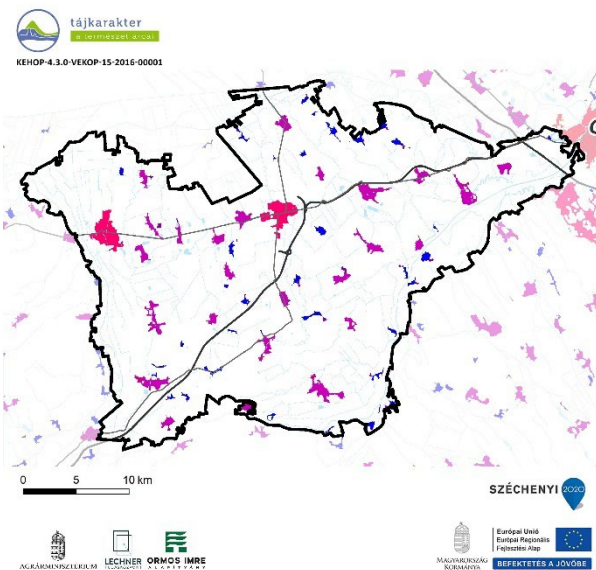
Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területéhez viszonyított aránya az országos átlag alatti, nem jelentős. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/20. térkép)

ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

II/21. Település-sűrűség (belterületi beépített területek eloszlása)

A Duna-Rába medencébe sorolt Felső Duna mente, Fertő–Mosoni-síkvidék, Bábolnai-dombvidék és a Rábaköz településhálózati szempontból azonos, átlagos sűrűségű (0,2 db/km²) csoportot alkot (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/21. térkép)

II/22. Településméret (átlagos belterületi települési terület mérete)

TELEPÜLÉS MÉRETKATEGÓRIÁJA

- 1 (0-0,48 km²)
- 2 (0,48-4,8 km²)
- 3 (4,8-14 km²)
- 4 (14-35 km²)
- 5 (35-80 km²)
- 6 (80-215 km²)
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Vízgazdálkodási térség (OTrT)

A településhálózatot változatos településméretűk, ezen belül a 2. településméret kategórián belül az átlagosan 62 ha és a 4. településméret kategórián belül az átlagosan 630 ha nagyságú települések jellemzik. A legnagyobb település 8,01 km², a 4 km²-t meghaladó települések száma 3 db, 3 db nagyterjedésű települési tere van. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/22. térkép)

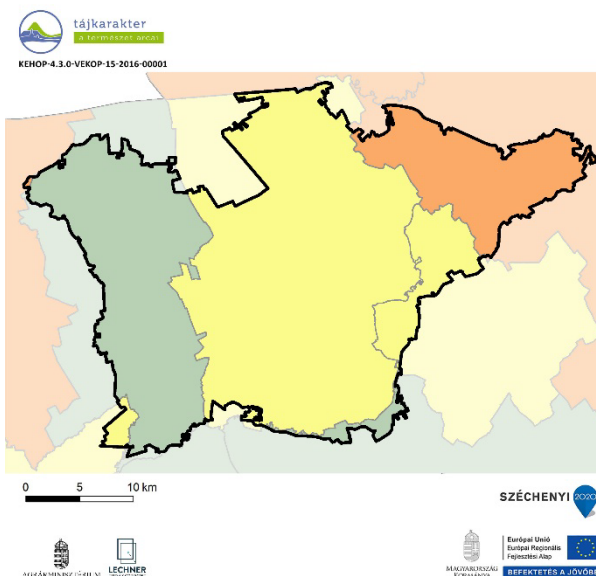
II/23. Külterületi szórványbeépítés sűrűsége

A külterületi beépítések sűrűsége az országos átlagnál ritkább (0,43 db/km²), a belterületekhez 2 db külterületi beépítés tartozik. A külterületi beépítések mérete ugyanakkor jellemzően az országos átlag feletti (1,1 ha), amely a karakter területen a kisebb falvak fele negyedével megegyező méret. A külterületi beépítések ugyanakkor változatos méretűek és elhelyezkedésűek, jellemzőek a belterületek szomszédságában és a főbb úthálózatok közelében önállóan elhelyezkedő mezőgazdasági üzemközpontok és gazdasági területek. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/23. térkép)

II/24. Nagy kiterjedésű települési tér

A Rábaköz tájkarakter területen nem található nagy kiterjedésű települési tér. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/24. térkép)

II/25. Népeségváltozás

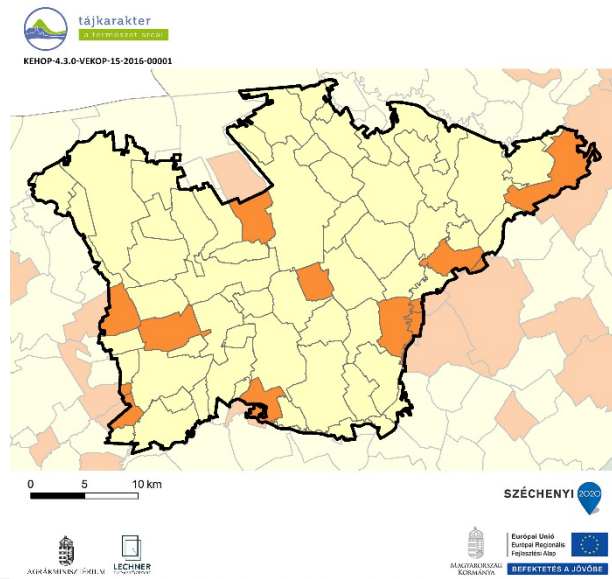

NÉPESÉGVÁLTOZÁS (1980-2019)

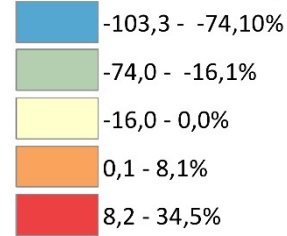
- 65,5 - 75,9%
- 75,9 - 84,4%
- 84,4 - 98,6%
- 98,6 - 129,8%
- 129,8 - 177,6%

A Rábaközben a külterületi lakosok aránya a települések többségénél csak kis mértékben csökkent. Voltak viszont olyan települések, ahol növekedés volt megfigyelhető (pl.: Mihályi, Pásztori, Farád). (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/25. térkép)

II/26. Külterületi lakosok arányának változása

KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA (1980-2011)

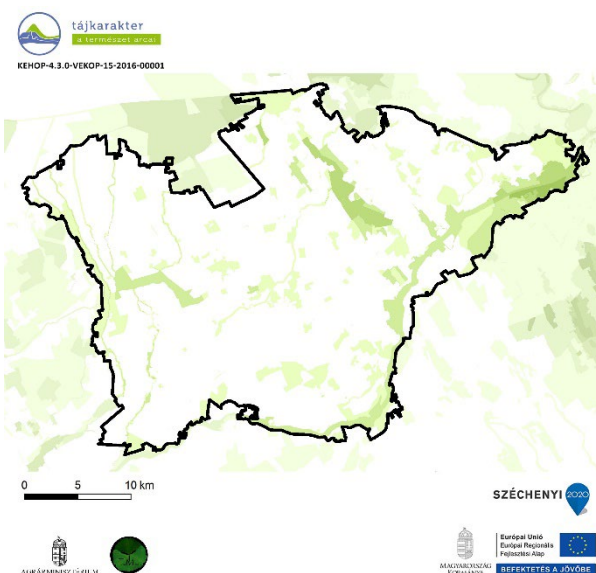

A Rába-völgy településeinek többségénél a külterületi lakosok aránya kis mértékben csökkent. Néhány település esetében azonban növekedés volt megfigyelhető (pl.: Magyarszecsőd, Nick, Uraiújfalu). (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/26. térkép)

II/27. Néprajzi táj

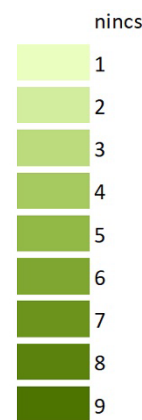
A Rábaköz tájkarakter-terület egyben az elnevezésével megegyező nevű néprajzi táj is. Hagyományos épületei a "Kisalföldi házterület" típusába tartoznak. A településekre eredendően a főút menti szalagtelkes szerkezet, oldalhatáros fésűs beépítés jellemző, utcafrontra épített, előkert nélküli házakkal. Néhány településnél az központ kiszélesedő utcájú, illetve orsós szerkezete is megmaradt. Vannak halmazos, illetve vegyes szerkezetű települések is. Többségében katolikus vidék, számos szakrális kisemlékkel a tájban. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/27. térkép)

II/28. Természeti és kulturális örökség

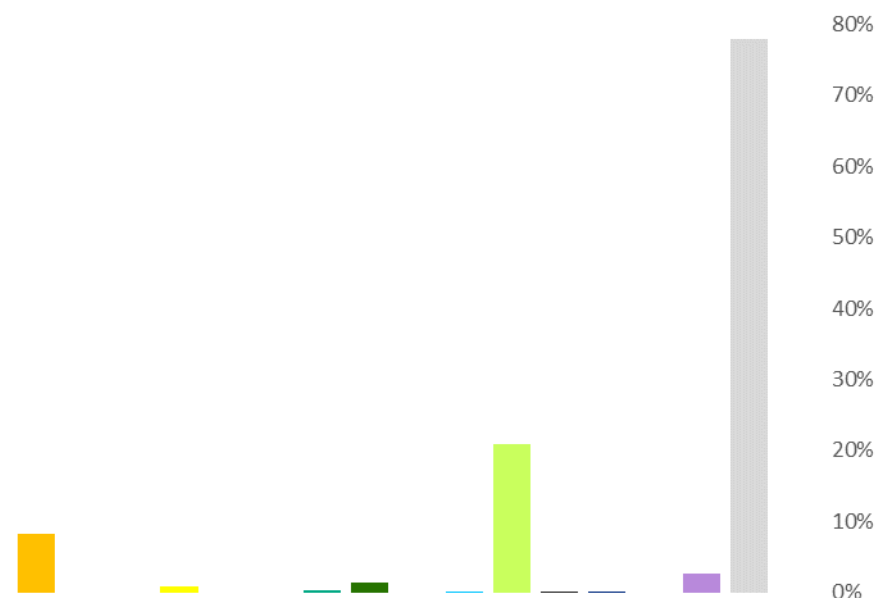
TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

Védelmi célú területi lehatárolások száma

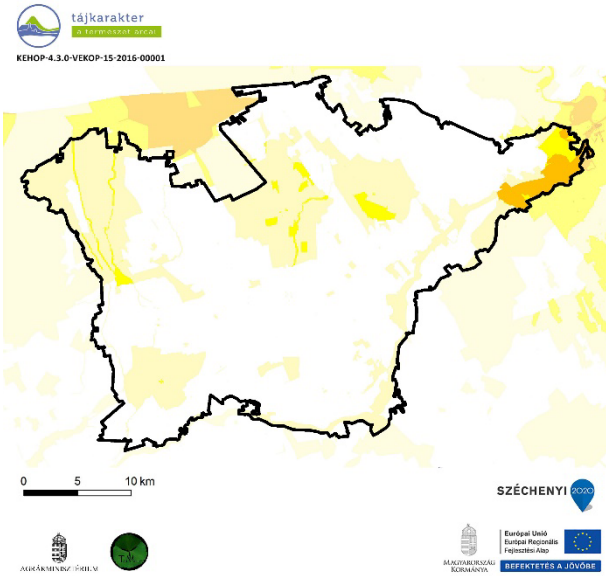

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/28. térkép)

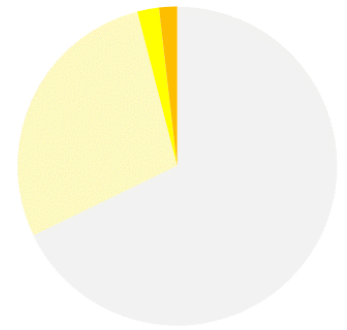
Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Rábaköz	977,89	100,00%
Natura 2000 terület	81,04	8,29%
Barláng védőövezet	0,00	0,00%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	7,78	0,80%
Természeti emlék	0,00	0,00%
Természetvédelmi terület	0,00	0,00%
Tájvédelmi körzet	3,55	0,36%
Nemzeti park	13,75	1,41%
MAB bioszféra rezervátum	0,00	0,00%
Ramsari terület	0,00	0,00%
Nemzeti ökológiai hálózat	204,27	20,89%
Országos védettségű kulturális örökség	1,57	0,16%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	0,44	0,05%
Világörökség terület	0,00	0,00%
Világörökség várományos terület	26,60	2,72%
Nem védett terület	762,50	77,97%

II/29. Megbecsültség

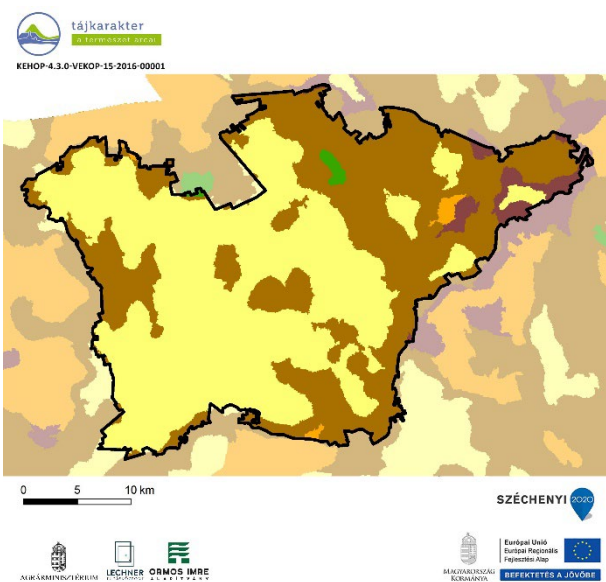

Megbecsültség	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Rábaköz	977,89	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	663,11	67,81%
2 - Alacsony	275,45	28,17%
3 - Mérsékelt	21,48	2,20%
4 - Számottevő	17,85	1,83%
5 - Jelentős	0,00	0,00%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%

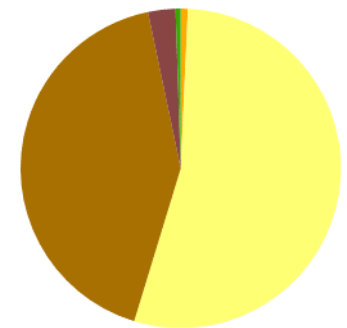

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/29. térkép)

II/30. Vizuális jellemzők

Vizuális jellemzők	Területarány (%)
Rábaköz	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	0,7
Átlátható, szegélyekben szegény területek	54,0
Átmeneti, közepesen zárt területek	42,0
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	2,8
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	0,5

A tájat az átlátható, szegélyekben szegény területek (54%) uralják. Kisebb mértékben az átmeneti, közepesen zárt területek (42%) is előfordulnak. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/30. térkép)